

Відкрите звернення
громадських організацій України, міжнародних організацій та наукової
спільноти до
держав-членів Міжнародного агентства з атомної енергії, делегатів 66-ї
Генеральної конференції МАГАТЕ, Ради керуючих та виконавчого органу
МАГАТЕ

З перших днів повномасштабного вторгнення росії на суверенну територію держави Україна російські військові системно вчиняють дії навколо українських АЕС, які буквально є проявами ядерного тероризму, таким чином шантажуючи весь цивілізований світ, створюючи ризик ядерної катастрофи, яка може загрожувати життю й здоров'ю цивільного населення, довкіллю України та мати згубні довготривалі наслідки для всіх країн Європи та світу.

Хронологія актів ядерного тероризму російських військ на території України:

- З 24 лютого 36 днів Чорнобильська АЕС перебувала в окупації російської армії. У березні ЧАЕС протягом декількох днів була повністю знеструмлена через дії російських військових, внаслідок чого системи охолодження опинилися під загрозою відімкнення.
- 4 березня 2022 року російські війська захопили та окупували Запорізьку АЕС і місто Енергодар, разом з цивільними та персоналом станції, які з того часу є заручниками російських військових.
- 6 квітня три російські крилаті ракети, що пролетіли критично низько, могли поцілити в ядерний реактор Південноукраїнської АЕС. 25 квітня 2022 року зафіксовано проліт двох російських ракет над ядерними об'єктами Хмельницької АЕС. Наступного дня дві крилаті ракети пролетіли на малій висоті над майданчиком Запорізької АЕС. 5 червня російська ракета пролетіла критично низько над Південноукраїнською АЕС.
- 29 червня був до смерті закатований працівник Запорізької АЕС Андрій Гончарук, який відмовився на вимогу окупаційних військ осушувати охолоджувальні басейни на Запорізькій АЕС.
- 5, 7, 11 серпня 2022 року російські військові обстріляли Запорізьку АЕС, що призвело до пошкодження азотно-кисневої станції, об'єднаного допоміжного корпусу ЗАЕС, ліній передачі 330 кВ «ЗАЕС – Запорізька ТЕС» і 750 кВ «ЗАЕС – підстанція «Каховська», а також пошкодження системи радіаційного моніторингу навколо майданчика станційного сухого сховища відпрацьованого ядерного палива.

- 25 серпня тимчасово окупована Запорізька АЕС в Енергодарі внаслідок блекауту була вперше в історії відключена від енергосистеми України через обстріли російських військових.
- 1 вересня російські військові інтенсивними обстрілами м. Енергодар створювали загрозу життю та здоров'ю інспекторів місії МАГАТЕ до ЗАЕС.
- Обстріли та від'єднання Запорізької АЕС від ОЕС України продовжувалися протягом вересня.
- Вночі 19 вересня російська армія здійснила ракетний обстріл промислової зони Південноукраїнської атомної електростанції. Потужний вибух стався всього за 300 м від реакторів ПАЕС.

Також варто зазначити, що від початку окупації Запорізької АЕС представники Державної корпорації з атомної енергії "Росатом" і АТ "Концерн Росенергоатом" незаконно перебувають на станції та беруть участь у здійсненні заходів, спрямованих на відключення ЗАЕС від енергосистеми України.

Такими діями російська федерація порушує норми міжнародного атомного права, вимоги ядерної та радіаційної безпеки, зокрема Міжнародну конвенцію про боротьбу з актами ядерного тероризму, Конвенцію про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок зі змінами згідно з Поправкою до Конвенції, Міжнародну конвенцію про боротьбу із захопленням заручників, і повністю ігнорує виконання резолюції Ради керуючих МАГАТЕ GOV/2022/17 від 3 березня 2022 року «Наслідки ситуації в Україні для безпеки, фізичного захисту та гарантій».

Зазначені факти свідчать про недотримання росією норм міжнародного права, міжнародних конвенцій, законів і звичаїв війни. Як наслідок невиконання російською армією будь-яких резолюцій Ради керуючих МАГАТЕ, подальше вільне право росії у структурі Ради керуючих МАГАТЕ та її виконавчих органах ставить під сумнів можливість забезпечення основних функцій Статуту МАГАТЕ, а саме: сприяти мирному використанню ядерної енергії та перешкоджати її використанню в будь-яких військових цілях. Також ситуація показує, що Статут МАГАТЕ потребує оновлення, а саме: передбачення дій на випадок агресії однієї країни-учасниці проти іншої.

Цим листом ми закликаємо представників держав-членів Міжнародного агентства з атомної енергії, делегатів 66-ї Генеральної конференції МАГАТЕ, Раду керуючих і виконавчий орган МАГАТЕ вжити такі заходи:

1. Виключити рф з Ради керуючих МАГАТЕ. Сприяти необранню до складу Ради керуючих МАГАТЕ на 2023 рік і подальші роки, доки триває будь-яка збройна агресія росії на території суверенної України.
2. Призупинити права росії як члена МАГАТЕ: можливість брати участь у програмах технічної співпраці, науково-технічного обміну й міжнародних дослідницьких проєктах, що проводяться під егідою Агентства, допомоги,

надаваної Агентством, повернення матеріалів й устаткування, що були надані росії в користування тощо.

3. Усунути російських громадян від виконання обов'язків у виконавчому органі МАГАТЕ.
4. Призупинити будь-яке поточне технічне співробітництво, науково-технологічний обмін між Агентством та Державною корпорацією з атомної енергії «Росатом» та АТ «Росенергоатом»

Організації-підписанти за списком:

ГО "SaveDnipro" / "SaveEcoBot"

ГО "Центр екологічних ініціатив "Екодія"

Foundation International Centre for Ukrainian Victory

ГО "Центр протидії корупції"

ГО «Мережа захисту національних інтересів «АНТС»

ГО "Хмельницький енергетичний кластер"

ГО "Екоклуб"

МБО "Екологія - Право - Людина"

ГО "ДІКСІ ГРУП"

ГО «Асоціація відкритих даних»

ТОВ «Ю-Контрол»

ГО УЕК "Зелена Хвиля"

ГО "Екоґвалт"

ГО Національний екологічний центр України

NGO Stockholm Tactical Fundraising Ukraine

ГО "Екопарк Осокорки"

NGO Nordic Ukraine Forum

Коаліція ГО та муніципалітетів "Енергетичний перехід" (8 організацій) / Energy Transition Coalition

ГО "Офіс довкілля"

Асоціація "підприємств промислової автоматизації України"

Clarity Project

МБО Інформаційний центр «Зелене досьє»/

ICO Information Center "Green Dossier"

Razom We Stand NGO

ГО Платформа Громадський контроль

«EcoUA» NGO

ГО «Дзиґа»

ГО «Разом»

ГО Планета Водогін

ГО «Еко Група-Разом»

ГО «Ти потрібен Україні»

ГОІ «Терра надії»

БО «Рух за духовне та національне відродження Донбасу «Пліч-о-пліч»»

ГО «Країна вільної громади»

МРГОІ «Сфера милосердя»
ГО «Спільнота біженців зі Сходу України»
ГО «Україна. Час єднатися»
ГО «Альянс НОВИХ Мелітопольців»
ГО «Ресурсний Центр «Добродар»»
ГО «Центр реформ, демократії та права»
ГО «Переселенці Донбасу на Сумщині»
ГО «На добро»
ГО «Єднання та взаємодія»
ГО «Центр підтримки громади»
ГО «Свої люди»
ГО «Спілка учасників АТО Боярки»
ГО «Луганська обласна громадська правозахисна жіноча організація «Чайка»»
ГО «Майбутнє без меж»
ГО «Об'єднання переселенців «Квітень»»
ГО «Моє Закарпаття»
БО «БФ «Відродження та єдність»»
ГО «Ліга Дніпро»
ГО «Черкаська інформаційна агенція 18000»
ГО «Дунайсько-Карпатська Програма» (Львів, Україна)
ГО «Зелений лист» (Одеса)

Open appeal of Ukrainian public organizations, international organizations, and the scientific community to the member states of the IAEA (International Atomic Energy Agency), delegates of the 66th IAEA General Conference, the Board of Governors, and the executive authority of the IAEA

Since the first days of Russia's full-scale invasion of the sovereign territory of the state of Ukraine, the Russian military has systematically carried out actions around Ukrainian nuclear power plants (NPP), which are literally manifestations of nuclear terrorism. Thus blackmailing the entire civilized world, creating the risk of a nuclear disaster that could threaten the life and health of the civilian population, environment of Ukraine and have harmful long-term consequences for all countries of Europe and the world.

Chronology of the acts having signs of nuclear terrorism by Russian troops on the territory of Ukraine:

- Since February 24, 2022, the Chornobyl NPP was occupied by the Russian army for 36 days. In March, it was completely de-energized for several days due to the actions of the Russian military, as a result of which the cooling systems were in danger of being disconnected.

- On March 4, 2022, Russian forces seized and occupied the Zaporizhzhia NPP (ZNPP) and the city of Enerhodar, along with civilians and station personnel who have de-facto been held hostage by the Russian military ever since.
- On April 6, 2022, three Russian cruise missiles that flew critically low could have hit the nuclear reactor of the South Ukraine NPP.
- On April 25, 2022, the flight of two Russian missiles over the nuclear facilities of the Khmelnytskyi NPP was recorded.
- On April 26, 2022, two cruise missiles flew at low altitude over the site of the ZNPP.
- On June 5, 2022, a Russian missile flew critically low over the South Ukraine NPP.
- On June 29, 2022, ZNPP employee Andrii Honcharuk was tortured to death, having refused to drain the cooling pools at the ZNPP at the request of the occupying forces.
- On August 5, 7, 11, 2022, the Russian military shelled the ZNPP, which resulted in damage to the nitrogen-oxygen station, the combined auxiliary building of the ZNPP, the transmission lines:
 - 330 kV "ZAES - Zaporizka TPP"
 - 750 kV "ZAES - Kakhovska substation"

As well as damage to the radiation monitoring system around the site of the station's dry storage of spent nuclear fuel.

- On August 25, 2022, the temporarily occupied ZNPP in Enerhodar due to a blackout, caused by shelling by the Russian military was disconnected from the Ukrainian power system for the first time in history
- On September 1, 2022, the Russian military threatened the life and health of inspectors of the IAEA mission to the ZNPP by intensive shelling of the city of Enerhodar.
- Shelling and disconnection of the Zaporizhzhia NPP from Ukraine's united energy system (UES) continued throughout September.
- On the night of September 19, the Russian military launched a missile attack on the industrial zone of the South Ukrainian nuclear power plant. A powerful explosion occurred only 300 m from the reactors of the South Ukrainian nuclear power plant.

It is also worth noting that since the beginning of the occupation of the ZNPP, representatives of the State Nuclear Energy Corporation "Rosatom" and JSC "Rosenergoatom" have stayed illegally at the plant and participated in the implementation of measures aimed at disconnecting the ZNPP from the UES of Ukraine.

With such actions, the Russian federation violates:

- Protocol 1 to the Geneva Convention; IAEA General Conference resolution GC(XXXI)/RES/475 on Protection of Nuclear Installations Against Armed Attacks, UN Charter, international nuclear treaties;
- Nuclear and radiation safety requirements, in particular, the principles of the International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism;
- The Convention on the Physical Protection of Nuclear Material and nuclear facilities, as amended in accordance with the Amendment to the Convention;
- The International Convention against the Taking of Hostages.

Additionally, the aggressor completely ignores the implementation of IAEA Board of Governors Resolution GOV/2022/17 of March 3, 2022 "The safety, security and safeguards implications of the situation in Ukraine".

These facts testify to Russia's non-compliance with the norms of international law, international conventions, laws and customs of war.

As a result of the failure of the Russian army to comply with any resolutions of the IAEA Governing Council, Russia's continued free will in the structure of the IAEA Governing Council and its executive authorities call into question the possibility of ensuring the main functions of the IAEA Charter, namely: to promote the peaceful use of nuclear energy and to prevent its use in any military purposes. The situation also shows that the IAEA Charter needs updating, namely: the provision of actions in case of aggression of one participating country against another.

With this letter, we call on the representatives of the member states of the International Atomic Energy Agency, the delegates of the 66th General Conference of the IAEA, the Board of Governors, and the executive authority of the IAEA to take the following measures:

1. Contribute to excluding Russia from the Board of Governors of the IAEA for 2023 and subsequent years as long as any armed aggression of Russia continues on the territory of sovereign Ukraine.

2. Suspend Russia's rights as a member of the IAEA: the opportunity to participate in programs of technical cooperation, scientific and technological exchange, and international research projects conducted under the auspices of the Agency, the assistance provided by the Agency, return of materials and equipment provided to Russia for use, etc.
3. Remove Russian citizens from performing duties in the executive authority of the IAEA.
4. Suspend all on-going technical cooperation, scientific and technological exchange conducted between the Agency and the State Nuclear Energy Corporation "Rosatom" and JSC "Rosenergoatom."

Organizations-signatories according to the list:

«SaveDnipro» / «SaveEcoBot» NGO;

«Center for Environmental Initiatives Ecoaction» NGO;

Foundation International Centre for Ukrainian Victory;

«Anti-Corruption Action Center» NGO;

«National Interest Advocacy Network "ANTS"» NGO;

KHMELNYTSKYI ENERGY CLUSTER (NGO KEC);

ECOCLUB NGO;

International charitable organization «Environment-People-Law» (EPL);

«DiXi Group» NGO;

«OPEN DATA ASSOCIATION» NGO;

«YOUCONTROL» LTD;

«UKRAINIAN ECOLOGICAL CLUB GREEN WAVE (UEC GREEN WAVE)» NGO;

«ECOGVALT» NGO;

«National Ecological Center of Ukraine (NECU)» NGO;

«Stockholm Tactical Fundraising Ukraine» NGO;

«OSOKORKY WETLAND PARK» NGO;

«Nordic Ukraine Forum» NGO;

Energy Transition Coalition;

«OFFICE FOR THE ENVIRONMENT» NGO;

Association of Industrial Automation of Ukraine (APPAU);

Clarity Project;

ICO Information Center «Green Dossier»;

Razom We Stand, NGO;

Civil Control Platform, NGO;

«EcoUA» NGO;

DZYGA-LIFE WITH ADHD (DZYGA) NGO;

PUBLIC ORGANIZATION «TOGETHER»;

«Planeta Vodogin», NGO;

«Eco Group Razom», NGO;

«Ukraine needs you» , NGO;

«Terra of Hope», NGO;

Charitable Organization Movement for the spiritual revival of Donbass «Plich-o-Plich»;

«FREE COUNTRY CJMMUNITIES», NGO;

MARY'S DISTRICT PUBLIC ORGANIZATION OF THE DISABLED «SFERA MYLOSERDYA»;

"THE COMMUNITY OF REFUGEES FROM EASTERN UKRAINE", NGO;

PUBLIC ORGANIZATION «UKRAINE. TIME TO CONNECT»;

«Alliance of NEW Melitopol residents», NGO;

RESOURCE CENTER «DOBRODAR», NGO;

PUBLIC ORGANIZATION «CENTER FOR REFORM, DEMOCRACY AND RIGHT»;

«Pereselentsi Donbasu na Sumshchyni», NGO;

«Na dobro», NGO;

«UNITY AND INTERACTION», NGO;

COMMUNITY SUPPORT CENTERP, NGO;

PUBLIC ORGANIZATION «OUR PEOPLE»;

«Spilka uchasnykiv ATO Boyarky» , NGO;

«Luhansk regional public human rights women's organization «Chaika», NGO;

«THE FUTURE WITHOUT BORDERS» NGO;

«ASSOCIATION OF RESETTLERS APRIL – 2014» NGO;

«MY TRANSCARPATHIA», NGO;

CHARITY ORGANIZATION FUND REVIVAL AND UNITY (CO FUND REVIVAL AND UNITY);

«LIGA DNIPRO», NGO;

«Cherkasy Information Agency 18000», NGO

Danube-Carpathian Programme NGO (Lviv, Ukraine

NGO Green Leaf (Odesa, Ukraine)